

NASLOVNIK

Številka: 4217-9233/2011 01031-05

Datum: 4. 8. 2011

Zadeva: Obdavčitev poklicnega športnika po določbah nacionalne davčne zakonodaje in z vidika mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčenja

V zvezi z najpogostejšimi vprašanji, ki se nanašajo na obdavčitev poklicnih športnikov doma in v tujini, v nadaljevanju navajamo odgovore k posameznem vprašanju.

1. Kako je obdavčen poklicni športnik (kakšna je stopnja obdavčitve in kakšne so olajšave)?

Dohodki poklicnega športnika so obdavčeni z dohodnino kot dohodek iz dejavnosti. Obdavčitev z dohodkom iz dejavnosti je odvisna od načina ugotavljanja davčne osnove. Več o ugotavljanju davčne osnove, stopnjah obdavčitve in davčnih olajšavah najdete na spletni strani DURS na naslovu:

http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodnina_pojasnila/dohodek_iz_dejavnosti/splosno_pojasnilo/

Od dohodkov, ki jih prejme športnik – nerezident, ki nima poslovne enote v Sloveniji se po določbi 68. člena Zakona o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7) obračuna, odtegne in plača davčni odtegljaj. Davčni odtegljaj se izračunava, odteguje in plačuje od posameznega plačila, zmanjšanega za 25 % normirane stroške ter ob upoštevanju 15 % davčne stopnje.

Športnik – nerezident, ki v Sloveniji nima poslovne enote lahko namesto normiranih stroškov uveljavlja posamezni aktivnosti v Sloveniji neposredno pripisljive dejanske stroške, ki se priznajo na podlagi dokazil. Dejanske stroške lahko uveljavi pri davčnem organu na obrazcu zahtevka za uveljavljanje dejanskih stroškov nerezidenta – nastopajočega izvajalca ali športnika, objavljenem na naslovu: http://www.uradni-list.si/files/RS_-2011-009-00332-OB~P001-0000.PDF. Zahtevek vloži pri davčnem organu v 30 dneh od izplačila dohodka ali v 30 dneh od zadnjega izplačila dohodka, če se dohodek za posamezno aktivnost izplačuje v več delih.

2. Ali so pri različnih kategorijah športnikov (vhunski, poklicni) kakšne razlike oziroma ali imajo posamezne kategorije dodatne olajšave?

Po določbi četrtega odstavka 113. člena ZDoh-2 se rezidentu, ki samostojno opravlja poklic športnika in je vpisan v razvid poklicnih športnikov, pod pogojem, da nima sklenjenega delovnega razmerja in da ne opravlja druge dejavnosti, prizna zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15 % prihodkov letno, do zneska 25.000 evrov njegovih prihodkov iz dejavnosti v letu, za katero se odmerja dohodnina.

Dodajamo še, da se v skladu s 5. točko 31. člena ZDoh-2, dohodnine ne plačuje od denarnih nagrad za osvojeno medaljo na olimpijskih igrah ter svetovnih, evropskih in drugih mednarodnih prvenstvih, ki se izplača iz proračuna v skladu s pravilnikom za izvajanje letnega programa športa na državni ravni.

3. Kakšna je razlika med slovenskim športnikom in postopkom obdavčitve, če športnik:

a) prebiva v tujini

V ZDoh-2 je od leta 2005 dalje uvedeno načelo obdavčitve rezidentov po svetovnem dohodku in nerezidentov po viru dohodka. To pomeni, da so rezidenti Slovenije obdavčeni z dohodnino za vse dohodke, ne glede na to, od kod so jih prejeli oziroma, kdo jim jih je izplačal. Z dohodnino poklicnega športnika, ki je rezident Slovenije, so tako obdavčeni vsi njegovi dohodki, kjer koli jih je dosegel z opravljanjem svoje dejavnosti (doma ali v tujini). Nerezidenti pa so zavezani za plačilo dohodnine le od dohodkov z virom v Sloveniji. Plačana akontacija dohodnine se nerezidentom šteje kot dokončni davek in nimajo obveznosti poročila dohodnine na letni ravni, kot to sicer velja za rezidente. Iz navedenega izhaja, da so s statusom posameznika (rezident, nerezident) povezane njegove davčne obveznosti in pravice (olajšave, zmanjšanja davčne osnove). Pogoji za opredelitev statusa rezidenta Slovenije oziroma nerezidenta Slovenije so določeni v 6. členu (stalno prebivališče, običajno prebivališče ali središče osebnih in ekonomskih interesov v Sloveniji, prisotnost v Sloveniji več kot 183 dni v davčnem letu idr.) oziroma v 7. členu ZDoh-2. Primeroma se lahko posameznik, ki ima poleg prebivališča v Sloveniji (stalno, začasno) hkrati tudi prijavljeno prebivališče v tujini, in biva v tujini predvsem zaradi zaposlitve, v konkretnem primeru zaradi opravljanja dejavnosti, dejansko pa ne prekine s Slovenijo bistvenih rezidenčnih vezi kot so npr. družina, premoženje - stanovanje na razpolago ob vsakokratnem povratku v Slovenijo (ne glede na to, ali je stanovanje lastniško, najemniško), se kljub prebivanju v tujini, še vedno šteje za rezidenta Slovenije. Več informacij glede ugotavljanja rezidentstva posameznika najdete na spletnih straneh DURS:

http://www.durs.gov.si/si/delovna_podrocja/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja/ugotavljanje_rezidentskega_statusa_po_z_doh_1/

http://www.durs.gov.si/si/delovna_podrocja/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja/rezidentski_status_po_zakonu_o_dohodnini/

b) celo sezono nastopa v tujini

Kdaj posameznik preneha biti rezident Slovenije je odvisno, kot že predhodno navedeno, ali se ga, upošteva okolščine posameznega primera in določbe nacionalne davčne zakonodaje (ZDoh-2), ki določa kriterije za rezidentstvo, ne more (več) šteti za rezidenta Slovenije. Če je z drugo državo sklenjena tudi mednarodna pogodba o izogibanju dvojne obdavčitve dohodka in premoženja in ga tudi ta država šteje za svojega rezidenta (npr. če biva v tujini več kot 183 dni), pa je treba ob presoji statusa posameznika v smislu navedene mednarodne pogodbe, upoštevati tudi ustrezna določila tovrstne mednarodne pogodbe (praviloma 4. člen, ki določa prelomna pravila za t. i. dvojne rezidente).

Posameznik, ki glede na zgoraj obrazloženo, ostaja rezident Slovenije, mora slovenskemu davčnemu organu napovedati tudi prejet dohodek iz tujine. Če prejme torej poklicni športnik dohodek od osebe, ki ni plačnik davka (slovenska fizična oseba ali tuja oseba), mora v primeru, da izdaja račune, vodi poslovne knjige in v letnem davčnem obračunu sam ugotovi davčni dobiček, obdavčljiv z letno dohodnino, že med davčnim letom sam plačevati predhodno akontacijo dohodnine. Če pa je t.i. normiranec, mora tudi za te dohodke vlagati trimesečne napovedi, akontacija pa se mu odmeri z odločbami davčnega organa.

Posameznik, ki se šteje za nerezidenta in nima dohodkov iz Slovenije, plačuje davke primarno le v državi, katere rezident je; v primeru prejema dohodkov iz drugih držav, pa tudi v tujini – zopet upošteva določbe nacionalne davčne zakonodaje in sklenjene mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčenja.

4. V primeru individualnih športov – npr., če slovenski tekmovalec prejme nagrado v tujini, sprašujete:

a) kje je treba plačati davek za to nagrado

Tudi v tem primeru je treba zaradi načela obdavčitve z dohodnino po svetovnem dohodku dohodek napovedati pri slovenskem davčnem organu zaradi odmere slovenske dohodnine. Praviloma so ti dohodki obdavčeni že ob izplačilu - na viru v tujini, upoštevajoč določbe lokalne davčne zakonodaje in mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja (praviloma 17. člen tovrstnih mednarodnih pogodb), v Sloveniji pa se pri poračunu davčne obveznosti, upošteva že v tujini plačani davek skladno z ZDoh-2 in posamezno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčenja. Če je s tujo državo sklenjena navedena mednarodna pogodba, je namreč treba dodatno upoštevati tudi to pravno podlago, predvsem določbe glede zagotavljanja odprave dvojne obdavčitve.

Podrobnejša pojasnila najdete na spletni strani DURS:

http://www.durs.gov.si/si/delovna_podrocja/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja/davcna_obravnavna_dohodkov_dosezenih_v_zvezi_s_sportno_dejavnostjo_izvajanje_mednarodnih_pogodb/

b) kdo plača davek od nagrade - organizator ali tekmovalec

V primeru dohodka, doseženega v tujini, mora zavezanec – v konkretnem primeru poklicni športnik sam poročati oziroma napovedati dohodek slovenskemu davčnemu organu, ker prejme dohodek od osebe, ki ni plačnik davka po ZDoh-2 oziroma ZDavP-2. Davčni organ odmeri akontacijo dohodnine z odločbo. V primeru izvedbe športne prireditve v Sloveniji, bi se slovenski organizator prireditve štel za plačnika davka, ta pa bi za prejemnika dohodka izračunal, odtegnil in plačal akontacijo dohodnine kot davčni odtegljaj.

Na spletni strani DURS:

http://www.durs.gov.si/si/delovna_podrocja/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja/#c17523, pod Umetniki in športniki, lahko najdete še podrobnejše informacije v zvezi z navedenim, predvsem v pojasnilu DURS, št. 4217-130/2008 z dne 19.3.2008

(http://www.durs.gov.si/si/delovna_podrocja/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja/davcna_obravnavna_dohodkov_dosezenih_v_zvezi_s_sportno_dejavnostjo_izvajanje_mednarodnih_pogodb/) in pojasnilu DURS, št. 4210-92/2007 z dne 5.3.2007

(http://www.durs.gov.si/si/delovna_podrocja/mednarodno_obdavcevanje/konvencije_o_izogibanju_dvojnega_obdavcevanja_dohodka_in_premozenja/obdavcitev_nagrad_ki_so_dosezene_na_sportni_prireditvi/).

5. Kakšen je postopek obdavčitve klubov? Imajo podjetja, ki vlagajo v klube oziroma so sponzorji, kakšne olajšave zaradi tega?

Po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb – ZDDPO-2 (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 43/10 in 59/11) so tudi klubi, ki so registrirani kot pravne osebe, zavezanec za davek od dohodkov pravnih oseb. Klub, ki je ustanovljen v skladu s posebnim zakonom o društvih kot društvo za opravljanje nepridobitne dejavnosti in ki dejansko posluje skladno z namenom ustanovitve in delovanja, lahko uveljavlja oprostitev davka po 9. členu ZDDPO-2 od opravljanja nepridobitne dejavnosti. Pri določanju davčne osnove zavezanca iz 9. člena ZDDPO-2 se prihodki iz opravljanja nepridobitne dejavnosti ter dejanski ali sorazmerni stroški te dejavnosti izvemajo iz davčne osnove. Opredelitev pridobitne in nepridobitne dejavnosti za davčne namene določa Pravilnik o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti (Uradni list RS, št. 109/07 in 68/09), podrobnejša pojasnila v zvezi s tem pa so objavljena na spletni strani DURS na naslovu:

http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/davek_od_dohodkov_pravnih_oseb_pojasnila/oprostitve/.

Pri ugotavljanju davčne osnove prejemnika donacije, ki je zavezanec iz 9. člena ZDDPO-2, se donacije štejejo za nepridobitni dohodek, kar pomeni, da se izvzamejo iz obdavčitve.

Donatorju, ki je pravna oseba in zavezanec po ZDDPO-2, se pri ugotavljanju davčne osnove donacije ne priznajo kot odhodek, lahko pa se za določene donacije in pod določenimi pogoji uveljavlja posebna davčna olajšava v obliki zmanjšanja davčne osnove. Tako lahko po določbi prvega odstavka 59. člena ZDDPO-2 zavezanec uveljavlja zmanjšanje davčne osnove za znesek izplačil v denarju in v naravi za humanitarne, invalidske, socialno varstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojno izobraževalne, zdravstvene, športne, kulturne, ekološke in religiozne namene, in sicer le za takšna izplačila rezidentom Slovenije in rezidentom države članice EU (razen poslovnim enotam rezidentov države članice EU, ki se nahaja izven države članice EU), če so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti, kot nepridobitnih dejavnosti, vendar skupaj največ do zneska, ki ustreza 0,3 % obdavčenega prihodka davčnega obdobja zavezanca, in največ do višine davčne osnove v davčnem obdobju. Navedene olajšave pa ni mogoče uveljaviti za donacije, dane neposredno fizičnim osebam ali drugim pravnim osebam (npr. gospodarskim družbam), ki niso ustanovljene za navedene namene.

Pojem donacija za davčne namene pomeni prispevek v denarju ali naravi, ki ga donator nameni prejemniku donacije brezpogojno, to je brez obveznosti vračila ali nasprotne storitve oziroma brez drugačne medsebojne poravnave obveznosti med donatorjem in prejemnikom donacije.

Od donacij je treba ločiti t. i. »sponzorska« sredstva. V primeru sponzoriranja ne gre za donacije, ker je to po vsebini dvostranski pravni posel z določenimi obveznostmi obeh pogodbenih strank, pri katerem so odhodki sponzorja praviloma vezani na določeno protidajatev oziroma protistoritev nasprotne pogodbene stranke, običajno z namenom reklamiranja in propagiranja dejavnosti sponzorja.

S spoštovanjem,

Pripravile:
Vesna Figar
Lili Srša Hren
Majda Varl

Ada Klemenak,
namestnica generalne direktorice